

Основно допускане, върху което се гради оценката на показатели за малки зони чрез регресионни модели, е, че зависимостта, оценена по данни от извадката, ще бъде валидна и за генералната съвкупност. Предимно два типа регресионни модели се използват при оценката на показатели за малки зони в зависимост от наличната информация. Първият тип модели се основават на данни на ниво "малки подсъвкупности", а вторите - на индивидуални данни (за отделните наблюдавани единици). Регресионните модели се използват за оценка на различен тип показатели за малките подсъвкупности - относителни дялове, средни величини, сумарни значения на признака. Специфичното при картографирането на бедността е, че стремежът е да се получат не обобщаващи оценки, а оценки за всяка индивидуална единица в преброяването.

КАРТОГРАФИРАНЕ НА БЕДНОСТТА - ОСНОВНИ ЕТАПИ

(Elbers, et. al, 2002). Прилагана е досега за получаване на регионални показатели на бедност в развиващи се страни в Южна Америка и Африка.

Оценката на показатели за малки подсъвкупности чрез регресионни модели преминава през три основни етапа.

Предварителен етап, наречен още нулева фаза

Целта на този етап е да се установят степента на сравнимост и възможността да се съчетаят данни от конкретното извадково проучване и преброяването. На този етап се дава отговор на въпроса дали изобщо е възможно приложението на методологията в конкретния случай. Сравнимостта на данните от двата източника се разглежда в два аспекта: съдържателен и статистически. Съдържателната сравнимост се отнася до наличието на общи признаци, по които се наблюдават единиците в двете статистически изследвания. Общи признаци означава идентично задаване на въпросите в анкетните карти и на възможностите за отговор, идентични дефиниции и класификации. Статистическата сравнимост се отнася до изчисляване на обобщаващи характеристики по отделните показатели и установяване чрез различни тестове доколко извадката е представителна по отношение на генералната съвкупност.

Първи етап (етап на моделирането по данни от извадката)

Основната задача на този етап е да се избере адекватен регресионен модел на показателя - обект на оценка, който впоследствие ще бъде "наложен" върху данните от преброяването. Моделът може да бъде оценен за извадката като цяло или за отделни нейни части, които обаче са представи-

телни по отношение на генералната съвкупност. Моделирането е благосъстоянието, се оценява (по йони). Известно е, че факторите, определящи благосъстоянието в градовете и селата, са различни. Ето защо се използват различни модели за градското и за селското потребление. Ето защо се използва различен тип регресионен модел, с който се описва зависимостта на благосъстоянието от определен набор от фактори, изглеждат

$$\ln y_{ch} = x'_{ch} \beta + u_{ch}$$

където:

y_{che} - зависимата променлива, например доход на лице в домакинство h , живеещо в населеното място e ;

x_{ch} - вектор от независими променливи (фактори, определящи благосъстоянието);

u_{ch} - случайният компонент в модела; u_{ch} - същественият момент при моделирането.

Моделирането на благосъстоянието се извършва на индивидуално ниво, идентифицирани като общи за всички населени места могат да се разглеждат като фактори, обобщаващи променлива. Например когато обект на моделиране е доход на лице в домакинствата, потенциалните фактори са следните 4 основни групи: а) демографски фактори като възраст, пол, степен на завършено образование, икономическа активност, занятие и др; б) социални фактори като социалната структура на домакинството (брой деца, брой пенсионери, брой заети лица); в) жилищни характеристики на условията на живот като местоположението като тип и големина на жилището, условия на живот и осигуреност на домакинството (дълготрай-на употреба като наличие и тип на жилището, вилна, га-раж, персонален компютър, мобилна телефонна машина и т.н.

Изборът на променливи-фактори за моделиране на благосъстоянието е списък, е процедура, за провеждането на която се използват данния в литературата. Най-общо тук се следва индуктивен и дедуктивен. Специфичността на променливи за целите на оценката на малки зони е от прагматичното съображение за получаване на надеждна способност (измерена със стойност)